

העותרת:

האגודה לזכויות האזרח בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד דן יקיר ו/או אבנר
פינצ'וק ואח'
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
רח' נחלת בנימין 75, תל אביב 65154
טל': 03-5608185; פקס: 03-5608165

נגד

המשיבים:

1. שירות הביטחון הכללי
2. משטרת ישראל

ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים, ירושלים

תגובת העותרת להודעת העדכון מטעם המשיבים

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 17.12.15 ובכפוף להחלטת בית המשפט הנכבד בבקשה בהסכמה למתן אורכה מיום 26.1.16 מוגשת בזה תגובתה של העותרת להודעת העדכון הגלויה מטעם המשיבים מיום 12.1.16:

1. העותרת מגששת כסומא באפילה – אין היא יודעת מה היו הערות בית המשפט הנכבד לאורך התבקש המשיב 1 (להלן – השב"כ) לתקן את נהליו ואין היא יודעת מה היה כתוב בנהלים ומה היו ההתקדמות והשינויים שנעשו לאור הערות בית המשפט. על פי האמור בהודעה הגלויה לא ניכר שינוי כלשהו בעמדת השב"כ. המשיבים לא מסרו טעם מבורר מדוע בית המשפט הנכבד לא יורה למסור לעיון העותרת את הנוהל וההנחיות לפיהן פועל השב"כ כדי שהעותרת תוכל להתייחס אליו.

2. העותרת מבקשת לשוב ולהדגיש את טענתה, כי אין לשב"כ סמכות כלשהי לזמן אנשים לשיחות אזהרה. הטיעון בעניין זה פורט בהרחבה בעתירה.
3. בסעיף 3 להודעה נאמר, כי הנהלים "כוללים הנחיות חדשות שמטרתן לוודא כי ייעשו האיזונים החיוניים בין זכויות הפרט לבין חובת השב"כ לפעול בהתאם לייעודו הקבוע בחוק" – אך טיבם ומהותם של איזונים אלה לא פורטו.
4. בהגדרת חתרנות מדינית לא בא כל שינוי והרכיב של פעילות בלתי חוקית איננו הכרחי במסגרתה.
5. בסעיף 4 לתגובה נאמר, כי "בחלק" מהזימונים לשיחות אזהרה קיימת עילת עיכוב או מעצר. לא צויין עד כמה משמעותי חלק זה. על כך נעיר בשניים אלה: ראשית, במקרה בו מתעורר חשד המצדיק זימון לחקירה לכאורה הזימון לשיחת אזהרה הוא אמצעי פוגעני פחות, אבל בעוד שבחקירה החשוד יודע או לפחות יכול לברר מהן זכויותיו והוא מוגן על ידי ערובות פרוצדוראליות שמבטיחות שלא ייפגע, אין כך בשיחת אזהרה שאיננה מוגדרת כלל ועיקר; שנית – וזה העיקר – באף אחת מהדוגמאות שפורטו בעתירה לא התעורר חשד לעבירה כלשהי, ואף במקרים הרבים שהגיעו לידיעת העותרת במהלך השנים לא היה מדובר בחשד לעבירה. לפיכך נראה שרק במיעוט מבוטל של המקרים המדובר בתחליף חקירה וברוב המקרים של המקרים אין זו אלא שיחת אזהרה שבאה להלך אימים על המוזמן אליה.
6. בסעיף 11 להודעה נאמר, שאם הזימון איננו מהווה תחליף לעיכוב או למעצר יש להדגיש את אופיו הוולונטרי של הזימון, אבל אפילו לכך יש "חריגים משמעותיים" שייקבעו בהנחיות שטרם הושלמו. השב"כ אינו מוסמך לשנות בהבל פיו את האופי הוולונטרי של הזימון. נוכחנו שוב ושוב כי אנשי השב"כ לא טורחים לגלות למוזמנים, כי הם רשאים לבחור האם להיענות לזימון אם לאו, ולעיתים ההיפך הוא הנכון. עתה משהוספו לו חריגים משמעותיים מי שמוזמן לא יוכל לדעת האם המדובר בזימון וולונטרי שלא טרחו ליידע אותו לגבי אופיו או שמא הזימון נופל לגדר אחד מן החריגים. עמימות זו רק משרתת את השב"כ ומגבירה את אופיה הפוגעני של שיחת האזהרה.
7. בכל מקרה לא ניתן לדבר על הסכמה בסיטואציה בה פערי הכוחות כה משמעותיים, המסגרת של שיחת האזהרה כה אמורפית ולמוזמן לשיחה לא ברור מה עלולות להיות ההשלכות לסירובו להגיע לשיחה או לשתף פעולה במהלכה.

8. הפרקטיקה של שיחות אזהרה, המכוונת נגד פעילים חברתיים ופוליטיים, פוגעת בחופש הביטוי הפוליטי, בחופש ההתאגדות, בזכות להפגין ובחירות הבסיסית של הפרט מפני התערבות של השלטון באורחות חייו. היא סותרת ערכים דמוקרטיים בסיסיים ויש לה אפקט מצנן, מרתיע ומפחיד לא רק כלפי קורבן השיחה אלא אף כלפי סביבתו.

9. לפיכך מתבקש בית המשפט הנכבד להורות לשב"כ להעביר לידי העותרת את הנהלים הקיימים ואת ההנחיות שיגובשו ולקבוע דיון נוסף בעתירה כדי ללבן את הסוגיות שבית המשפט הנכבד נדרש להכריע בהן.

4 בפברואר 2016

דן יקיר, עו"ד
בי"כ העותרת